

NOTAT

Ringkøbing-Skjern Kommune

Til
Folketingets Socialudvalg
Kopi

Fra
Inge Marie Vestergaard
Emne
Afholdelse af udgifter til personer med varetægtssurrogat og med andre retsfølger end straf

Voksenhandicap og
Socialpsykiatri

Telefon
99 74 13 96
E-post
inge.marie.vestergaard@rks
k.dk

Dato
21. november 2008
Sagsnummer
2007022970A

Ringkøbing-Skjern Kommune oplever det som et budgetmæssigt problem, at kommunen skal afholde store udgifter til borgere, som på grund af deres mentale tilstand anbringes i varetægtssurrogat i stedet for varetægtsfængsling og jævnligt også efter dommen skal have ophold på et botilbud i stedet for et fængselsophold.

Kommunen problematiserer ikke, at der til visse borgere anvendes andre foranstaltninger end varetægtsfængsling samt fængselsophold efter dom, men problematiserer finansieringen heraf.

1. Varetægtsfængsling og fængselsophold efter dom er en 100% statslig udgift.

2. Udgift til varetægtssurrogat på et botilbud jfr. retsplejelovens §765 samt anbringelse på botilbud i stedet for straf jfr. straffelovens §§16, 68 og 69 afholdes efter serviceloven. Udgifter efter serviceloven afholdes endeligt af kommunen jfr. servicelovens § 173. Dog gives en vis statsrefusion til særligt dyre personsager jfr. servicelovens § 176.

Set fra kommunens side bør der ikke være forskel på, hvem der finansierer udgiften i de to situationer.

De personer, som jfr. straffelovens § 16 er omfattet af ovenstående er:

- Personer, der på gerningstidspunktet var utilregnelige pga. sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed
- Personer, der var mentalt retarderede i højere grad
- Personer, der var mentalt retarderede i lettere grad eller som ganske må ligestilles med mental retardering

Justitsministeriets forskningsenhed har i september 2008 offentliggjort en undersøgelse, som viser, at der har været en stigning i antallet af foranstaltningsdomme fra år 2001 og indtil år 2006. Der er et fald i år 2007. Det nævnes, at det næppe kan udelukkes, at politi- og domstolsreformen har haft betydning for faldet i antallet af domme i 2007. Det vil være spændende at se tallene for år 2008. Der kan være en forventning om, at tallet igen vil være stigende.

Men særligt anvendelse af varetægtssurrogat opleves fra kommunens side som stigende. I 2007 havde vi ingen. I 2008 har vi indtil nu haft

3. Udgifterne til at indfri kravene ved varetægtssurrogat af frihedsberøvende karakter kan være ganske betragtelige. Der tænkes på situationer, hvor der er fastsat vilkår om besøgs- og brevkontrol samt udgang jfr. retsplejelovens § 771.

Hvad koster det for kommunen (statsrefusion efter servicelovens § 176 er ikke indregnet)?

Varetægtssurrogat:

Forløbet vil typisk vare 2-3 måneder bl.a. afhængigt af varighed for mentalundersøgelse. Ud fra 2 eksempler fra Ringkøbing-Skjern Kommune i 2008 er bruttoudgiften hhv. 326.000 kr. og 90.000 kr. månedligt (svarende til en årspris på hhv. ca. 3,9 mio. og 1 mio. kr.). Prisen afhænger dels af vilkår i varetægtssurrogatet (frihedsberøvende karakter) og af udbud af pladser.

Andre retsfølger end dom (foranstaltningsdomme):

Forløbet her vil typisk være på 5 år med mulighed for forlængelse. Ud fra konkrete eksempler er prisniveauet for anbringelse typisk på hhv. 300.000 kr., 90.000 kr. eller 50.000 kr. månedligt (svarende til en årspris på hhv. ca. 3,6 mio., 1. mio. og 0,6 mio. kr.) afhængigt af, hvad pågældende er dømt for, adfærd samt udbud af pladser.

Som det ses, er der tale om betragtelige udgifter, der er uforudsigelige og som vanskeliggør en kommunes mulighed for at styre udgiftsudviklingen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vil derfor opfordre Folketingets Socialudvalg til så hurtigt som muligt at foranledige, at finansieringen af varetægtssurrogat og andre retsfølger end straf til ovennævnte borgergrupper ændres til statslig finansiering eller anden finansieringsform, som ikke giver kommunen merudgifter.

Med venlig hilsen

Inge Marie Vestergaard
Fagchef Voksenhandicap og Socialpsykiatri